

Ålesund, 14. november 2025

Til Kultur- og likestillingsdepartementet

Høringssvar – NOU 2025:7 Musikklandet. Flerstemt musikkpolitikk for fremtiden

Norges kirkesangforbund takker for muligheten til å avgi høringsuttalelse om utredningen «Musikklandet. Flerstemt musikkpolitikk for fremtiden».

Norges kirkesangforbund organiserer kirkekor i *Den norske kirke*. Organisasjonen er også åpen for andre kor og vokalgrupper, og for enkeltpersoner. Organisasjonen har om lag 150 medlemskor og 3.500 medlemmer.

Norges kirkesangforbund samarbeider nært med Ung kirkesang (UK), er medlem av *Koralliansen* og paraplyorganisasjoner som Norsk musikkråd.

Norges kirkesangforbund slutter seg i stor grad til det disse organisasjonene skriver i sine høringsuttalelser. For vår egen del vil vi knytte våre merknader til forholdet mellom musikken i kirken og det allmenne musikklivet, betydningen av kantorstillingene og utdanningen av kantorer, og betydningen av gode støtteordninger.

Kirkemusikkens og kantorenes betydning for kirken og for det allmenne musikklivet

Mange kantorer har ledelse av kirkekor som en de faste oppgavene i stillingene. Derfor er kantorene svært viktige for oss. Vi er avhengige av at kantorene har så store stillinger at det er rom for korledelse i stillingene.

Siden sang og musikk er så viktig for kirkens liv, er tilgang på godt kvalifiserte kantorer avgjørende for kirken. Samtidig er kantorene også av stor betydning for det generelle musikk- og kulturlivet over hele landet.

Norges kirkesangforbund er glad for at det i kapittel 4.3.4 pekes på den betydning kirken har hatt for utviklingen av musikklivet i landet. Dette er ikke bare en historisk realitet, det er i

stor grad slik fremdeles. Kirken har kantorer og organister over hele landet. Mange steder er kantorene de eneste utdannede, profesjonelle musikerne. Mange kantorer deltar i utstrakt samarbeid mellom frivillige/amatører og profesjonelle. Dette gir frivillige amatører mulighet til samarbeid med profesjonelle sangere og musikere. Dette gjelder ikke bare korsangere, tradisjonen med å sette opp større kirkemusikalske verk, der kor og orkester samarbeider, gir også unge musikere mulighet til samarbeid med profesjonelle. Dette gir både læring og inspirasjon. Mange kantorer er også engasjert i kulturskoler og annen musikkundervisning, og i kor og musikkorps, ikke bare i kirkelig sammenheng.

Alt dette understreker den nære sammenhengen det er mellom musikklivet i kirken og det allmenne musikklivet. Vi opplever både gjensidig påvirkning og gjensidig berikelse. Men denne positive virkeligheten er under press. For at kantorene skal kunne fungere som ressurser i kirken og i det allmenne kulturlivet, er det avgjørende at kirken har en økonomi som gjør det mulig å opprettholde tilstrekkelig store kantorstillinger. Kantorene i Den norske kirke er tilsatt av de kirkelige fellesrådene som finansieres av kommunene. Nedskjæringer i kommunene og knappe bevilgninger gjør at kantorene mange steder må redusere sitt arbeid. Når det ikke lenger er rom for annet enn arbeid knyttet til gudstjenester og kirkelige handlinger (dåp, vigsel og gravferd), er det ofte nettopp korarbeid, samarbeid med det allmenne kulturlivet og musikkundervisning som blir salderingspostene. Nedskjæring av kantorstillinger har både negative konsekvenser for kirken og for det allmenne musikklivet. Det har direkte negative konsekvenser for våre medlemmer. Gjennom de siste årene er flere av våre medlemskor blitt nedlagt fordi kantorstillingene er blitt redusert.

Vi er derfor enige i utvalgets anbefaling til Den norske kirke i kapittel 13 om at musikkvirksomheten må styrkes. Men denne anbefalingen gjelder i minst like stor grad kommunene siden det i realiteten er kommunene som bevilger penger til kantorstillinger gjennom sitt tilskudd til Kirkelig fellesråd.

Utdanning

Musikk i utdanningen (Kapittel 4.7)

Vi gir vår tilslutning til det utvalget sier om musikk i utdanningen. Vi vil særlig understreke betydningen av sang i skolen, og at opplæring i sang må være en obligatorisk del av grunnskolelærerutdanningen.

Kantorutdanning (Til kapittel 12.1.8 – Høyere utøvende musikkutdanning)

Siden både kirken og det allmenne musikklivet er så avhengige av kantorene, vil vi understreke betydningen av kantorutdanningen. Det har vært liten søkning til kantorutdanningen de siste årene. Dette har ført til at studieplasser er blitt nedlagt. Vi tror at noe av grunnen til dette er usikkerhet om det i fremtiden vil være mulig å livnære seg som musiker i kirken. Reduserte stillingsstørrelser og stadig usikkerhet om stillingene fremdeles vil bli prioritert, motiverer ikke til en slik yrkesvei. Vi er avhengige av at denne utviklingen snus.

Kantorene må ha mulighet til å drive orgelopplæring. Også dette er en grunn til at stillingsstørrelsene ikke må reduseres, men heller økes. Også kulturskolene må kunne gi orgelundervisning. De fleste steder vil dette kreve samarbeid mellom kulturskolen og kirken siden det er i kirkene vi har de aller fleste orglene. Dette vil ha både praktiske og økonomiske

konsekvenser, blant annet i form av økonomi til oppvarming. Vi tillater oss også å henvise til kulturskolen i Ålesund som i løpet av de siste årene har fått installert to orgler som kan brukes til orgelundervisning på ulike steder i kommunen.

Utvalget peker i kapittel 4.3.4 blant annet på at det flere steder er opprettet orgelskoler. Dette er en av flere grunner til at det i dag foregår mer orgelundervisning blant unge enn det gjorde for en del år siden. Det er derfor grunn til å anta at søkningen til kantorutdanningen kan øke i årene som kommer. Det er derfor avgjørende at studieplassene for kantorutdanning ikke reduseres ytterligere, men opprettholdes og økes i årene fremover.

Støtteordninger

Vi vil særlig peke på at behovet for konsertstøtte, til samarbeidsprosjekter mellom profesjonelle og frivillige, er langt større enn det som nå blir bevilget. Slike prosjekter, som blant annet gir mulighet for unge amatører til å samarbeide med profesjonelle, fungerer i mange tilfeller som springbrett mot videre utdanning i musikk og en profesjonell musikerkarriere.

Kirkemusikken er både en kirkelig aktivitet og en musikkaktivitet. Dette gjør at vi som arbeider med kirkemusikk i en del sammenhenger faller mellom to stoler. Som kirkekor er vi avhengige av de samme støtteordningene som andre kor, men i noen sammenhenger erfarer vi at vi ikke har tilgang til ordningene fordi vi har kirkelig tilknytning. Dette må endres.

I kapittel 12.2.4 viser utvalget til at vi innenfor korfeltet har møtt økte krav til profesjonalisering og administrasjon. Dette er også vår erfaring. Det er gradvis stilt større og større krav både til korstyrer og til organisasjonens administrasjon. Dette fører over tid til at mer og mer av organisasjonens arbeidskraft blir brukt til administrative oppgaver, og at det blir mindre mulighet til å betjene korene på andre måter.

Siden mye av arbeidet både i organisasjonen og i korene foregår på dugnad av frivillige, er det viktig at ordningene er enkle og oversiktlige, og at de ikke krever mer administrasjon enn nødvendig.

Vi står gjerne til disposisjon dersom det er ønske om videre utdyping av noe av det vi har skrevet.

Vennlig hilsen

Olav Gading (sign.)
Leder i Norges kirkesangforbund